

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO

Poznań, dnia 22 grudnia 2016 r.

Poz. 8189

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR KN-I.4131.1.486.2016.10 WOJEWODY WIELKOPOLSKIEGO

z dnia 20 grudnia 2016 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 446 ze zm.)

orzekam

nieważność § 5 pkt 2 w zakresie wyrazów "oraz uciążliwości dla sąsiadów", § 7 ust. 2-3 i ust. 4 w zakresie oznaczenia jednostki redakcyjnej "-3" oraz § 21 w zakresie wyrazów "w przypadku wystąpienia populacji gryzoni" Uchwały Nr XVII/107/16 Rady Gminy w Czajkowie z dnia 14 listopada 2016 r. w sprawie regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Czajków – ze względu na istotne naruszenie prawa.

Uzasadnienie

Uchwała Nr XVII/107/16 Rady Gminy w Czajkowie z dnia 14 listopada 2016 r. w sprawie regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Czajków została podjęta na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 446 ze zm.), art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2016 r. poz. 250 ze zm.), zwaną dalej „ustawą”.

Przedmiotowa uchwała została doręczona Wojewodzie Wielkopolskiemu w dniu 24 listopada 2016 r.

Organ nadzoru dokonując badania zgodności z prawem uchwały, stwierdził co następuje :

Rada Gminy w Czajkowie w uchwale Nr XVII/107/16 z dnia 14 listopada 2016 r. przyjęła regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Czajków po zasięgnięciu opinii Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego. Wskazana uchwała stanowi akt prawa miejscowego i podlega obowiązkowej i niezwłocznej publikacji w wojewódzkim dzienniku urzędowym.

Zgodnie z art. 4 ust. 2 ustawy, regulamin winien określać szczegółowe zasady utrzymania czystości i porządku na terenie gminy dotyczące wymagań w zakresie utrzymania czystości i porządku na terenie nieruchomości obejmujących: prowadzenie selektywnego zbierania i odbierania lub przyjmowania przez punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych lub zapewnienie przyjmowania w inny sposób co najmniej takich odpadów komunalnych jak: przeterminowane leki i chemikalia, zużyte baterie i akumulatory, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, meble i inne odpady wielkogabarytowe, zużyte opony, odpady zielone oraz odpady budowlane i rozbiórkowe stanowiące odpady komunalne, a także odpadów komunalnych określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 4a, uprzątnięcie błota, śniegu, lodu i innych zanieczyszczeń z części nieruchomości służących do użytku publicznego, mycie i naprawy pojazdów samochodowych poza myjniami i warsztatami naprawczymi; rodzaju i minimalnej pojemności pojemników przeznaczonych do zbierania odpadów komunalnych na terenie nieruchomości oraz na drogach publicznych, warunków rozmieszczania tych pojemników i ich utrzymania w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym, przy uwzględnieniu: średniej ilości odpadów komunalnych wytwarzanych w gospodarstwach domowych bądź w innych źródłach, liczby osób korzystających z tych pojemników; częstotliwości i sposobu pozbywania się odpadów komunalnych i nieczystości ciekłych

z terenu nieruchomości oraz z terenów przeznaczonych do użytku publicznego; innych wymagań wynikających z wojewódzkiego planu gospodarki odpadami; obowiązków osób utrzymujących zwierzęta domowe, mających na celu ochronę przed zagrożeniem lub uciążliwością dla ludzi oraz przed zanieczyszczeniem terenów przeznaczonych do wspólnego użytku; wymagań utrzymywania zwierząt gospodarskich na terenach wyłączonych z produkcji rolniczej, w tym także zakazu ich utrzymywania na określonych obszarach lub w poszczególnych nieruchomościach; wyznaczania obszarów podlegających obowiązkowej deratyzacji i terminów jej przeprowadzania.

Zagadnienia wymienione w art. 4 ust. 2 ustawy stanowią katalog zamknięty. Innymi słowy Rada Gminy Czajkowie w regulaminie utrzymania czystości i porządku, zwanym dalej "regulaminem", winna odnieść się do wszystkich wyżej wyliczonych elementów, które są zarazem jedynymi dopuszczalnymi prawnie elementami, jakie powinien zawierać regulamin.

W § 5 pkt 2 regulaminu rada gminy postanowiła, iż na nieruchomościach lub ich częściach doraże naprawy i regulacje samochodów mogą się odbywać wyłącznie w miejscach do tego celu wyznaczonych na utwardzonej, nieprzepuszczalnej powierzchni pod warunkiem, że nie spowoduje to przedostania się do gruntu i wód, powstających ścieków oraz uciążliwości dla sąsiadów (...). Należy uznać taki zapis za nieprawidłowy, bowiem wkracza w regulację prawa sąsiedzkiego zawartą w art. 144 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny (Dz. U. z 2016 r. poz. 380 ze zm.). W myśl art. 144 Kodeksu cywilnego właściciel nieruchomości powinien przy wykonywaniu swojego prawa powstrzymać się od działań, które by zakłócały korzystanie z nieruchomości ponad przeciętną miarę, wynikającą ze społeczno-gospodarczego przeznaczenia nieruchomości i stosunków miejscowych. Takie stanowisko potwierdza również orzecznictwo sądów administracyjnych, między innymi Wojewódzki Sąd Administracyjny w Szczecinie w sentencji wyroku z dnia 18 kwietnia 2013 r., sygn. akt II SA/Sz 238/13, podniósł, że przepis art. 4 ust. 2 u.p.c.g. nie upoważnił gminy do wkraczania w stosunki sąsiedzkie i związane z nim obowiązki cywilne. W sytuacji, gdy ograniczenia właściciela nieruchomości wynikają ze stosunku cywilnoprawnego łączącego właścicieli nieruchomości sąsiednich, nieuprawniony jest pogląd, że umieszczenie cywilnego zakazu w uchwale w kontekście wymagań utrzymania porządku i czystości na terenie nieruchomości zmienia charakter tego obowiązku na administracyjny.

Za przekroczenie delegacji ustawowej należy uznać regulację zawartą w § 7 ust. 2-3 regulaminu. Organ nadzoru chciał podkreślić, iż Rada Gminy w Czajkowie nie jest uprawniona do nakładania na właścicieli i zarządców nieruchomości obowiązków umiejscowienia pojemników na odpady komunalne w określonym miejscu i na określonym terenie. Co oznacza, iż zapisy ust. 2 przywołanego § 7 regulaminu o treści:

"Pojemniki powinny być ustawione w granicach nieruchomości, w miejscu trwale oznaczonym, na równej powierzchni, w miarę możliwości utwardzonej, zabezpieczonej przed zbieraniem się wody i błota"; są niedopuszczalne w rozumieniu art. 4 ust. 2 pkt 2 ustawy. Wskazany przepis nie upoważnia rady gminy do ustanawiania w regulaminie szczególnych obowiązków właścicieli lub zarządców nieruchomości dotyczących warunków umiejscawiania pojemników na odpady. Zdaniem organu nadzoru wkracza to w kwestie regulowane przez przepisy innych ustaw, między innymi przepisy Kodeksu cywilnego regulujące prawo własności (patrz: wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu w wyroku z dnia 9 października 2013 r., sygn. akt IV SA/Po 741/13; wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z dnia 22 stycznia 2014 r., sygn. akt IV SA/Po 792/13. Ponadto w ocenie organu nadzoru § 7 ust. 3 regulaminu, zgodnie z którym „miejsce ustawienia pojemników właściciel nieruchomości jest obowiązany utrzymać w czystości”, także przekracza normę zawartą w art. 4 ust. 2 pkt 2 ustawy. Z brzmienia przytoczonego przepisu wynika, iż rada gminy może zobowiązać właścicieli nieruchomości do utrzymywania w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym jedynie pojemników do zbierania odpadów, natomiast ten obowiązek nie może dotyczyć miejsca ustawienia pojemników ani jego otoczenia.

W § 21 regulaminu Rada Gminy w Czajkowie postanowiła, iż na obszarach wskazanych w § 20, deratyzację przeprowadza się w miesiącach kwiecień, maj, listopad i grudzień w przypadku wystąpienia populacji gryzoni a także na każde polecenie Powiatowego Inspektora Sanitarnego, przy użyciu środków gryzoniobójczych dopuszczonych do obrotu handlowego przez ministra właściwego do spraw zdrowia. Zamieszczone przez organ stanowiący sformułowanie "w przypadku wystąpienia populacji gryzoni w ocenie organu nadzoru jest zbyt ogólne i nieprecyzyjne, co może powodować jego dowolną i niewłaściwą interpretację, nie zgodną z intencją autora.

Niezależnie od powyższego organ nadzoru wskazuje, iż regulacja zamieszczona przez Radę Gminy w Czajkowie w § 2 ust. 2 regulaminu nakładająca na właścicieli nieruchomości obowiązek oczyszczenia chodnika położonego wzdłuż nieruchomości ze śniegu i lodu oraz usuwania błota i innych zanieczyszczeń nie dotyczy chodników, na których jest dopuszczony płatny postój lub parkowanie pojazdów samochodowych. W ten sposób organ nadzoru doprecyzował zapis regulaminu zgodnie z art. 5 ust. 1 pkt 4 ustawy.

Mając na uwadze powyższe okoliczności, wydanie niniejszego rozstrzygnięcia jest w pełni uzasadnione.

Niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze może być zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z powodu niezgodności z prawem w terminie 30 dni od daty jego doręczenia, za pośrednictwem Wojewody Wielkopolskiego.

Wojewoda Wielkopolski

(-) Zbigniew Hoffmann